

Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein

RAPPORTAGE

Asten, 20-07-2017

Inleiding

Gemeenten voeren sinds 2015 hun eigen beleid in het sociaal domein. De ambities achter de decentralisaties zijn groot: gemeenten nemen de verantwoordelijkheden in het sociaal domein van het Rijk over, omdat ze dichterbij de burger staan. Het idee is dat gemeenten hun inwoners kennen en dat ze beter kunnen voorkomen dat problemen uit de hand lopen. Door vroegtijdig in te grijpen wordt er naar gestreefd om, waar mogelijk, specialistische en dure hulp terug te dringen. Met deze rapportage beschikt u over een deel van de benodigde informatie om u een beeld te vormen van de situatie in uw gemeente. Hoeveel inwoners redden zich zonder voorzieningen? Zijn er trends die zichtbaar worden? Hoe is de situatie in uw gemeente in vergelijking tot die in andere gemeenten?

Samen met de verhalen van inwoners, medewerkers, andere gemeenten en experts beschikt u zo over allemaal informatie waarmee u het voor de transformatie noodzakelijke leer- en ontwikkelproces in uw gemeente kunt stimuleren.

Inhoud

De Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein bestaat uit een [dashboard](#), deze rapportage, een [wijkprofiel](#) en een [database](#). In het dashboard kunt u uw gemeente vergelijken met elke andere gewenste gemeente, regio, etc. In het wijkprofiel vindt u delen van de informatie in deze rapportage uitgesplitst naar wijk, maar ook aanvullende informatie op wijkniveau. Deze rapportage bestaat uit de volgende onderdelen:

1. [Huidige situatie](#)
2. [Ontwikkelingen](#)
3. [Uitgangspositie](#)
4. [Resultaten](#)
5. [Kosten](#)

Bijlagen:

- [Achtergronden bij de cijfers](#)

Gebruikte iconen

[Link naar de database](#)

1. HUIDIGE SITUATIE

Hoeveel inwoners redden zich zonder de individuele voorzieningen in het sociaal domein? Wat valt op in vergelijking met andere gemeenten?

In dit deel ziet u het aantal en de samenstelling van de huishoudens in uw gemeente. Vervolgens ziet u in hoeverre deze huishoudens gebruik maken van de verschillende vormen van ondersteuning in het sociaal domein (Jeugdzorg, Wmo en Participatiewet).

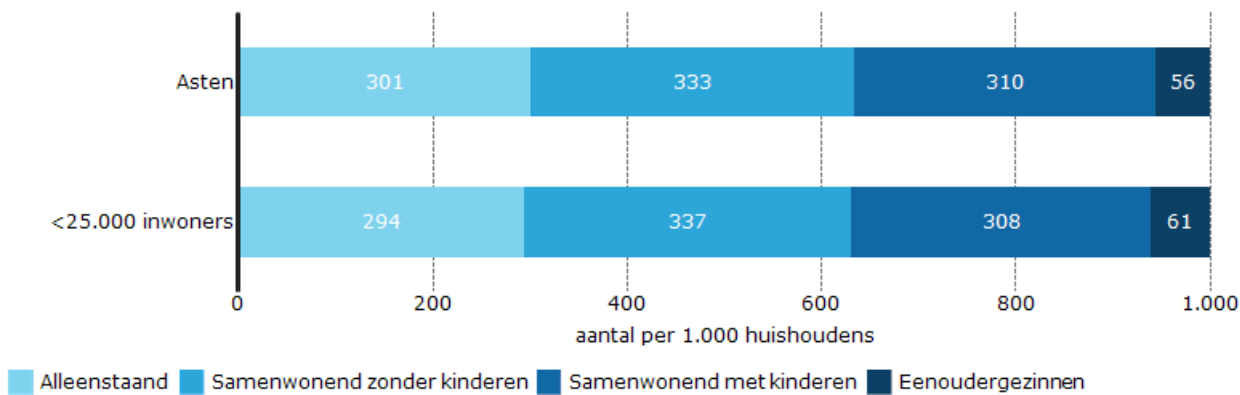
Aantal huishoudens

Op 1 januari 2016 telde gemeente Asten 6.944 huishoudens. In vergelijkbare gemeenten (op grond van de referentiegroep in dit rapport) is dit gemiddeld 6.729. Er wonen gemiddeld 2,39 personen per huishouden in Asten.

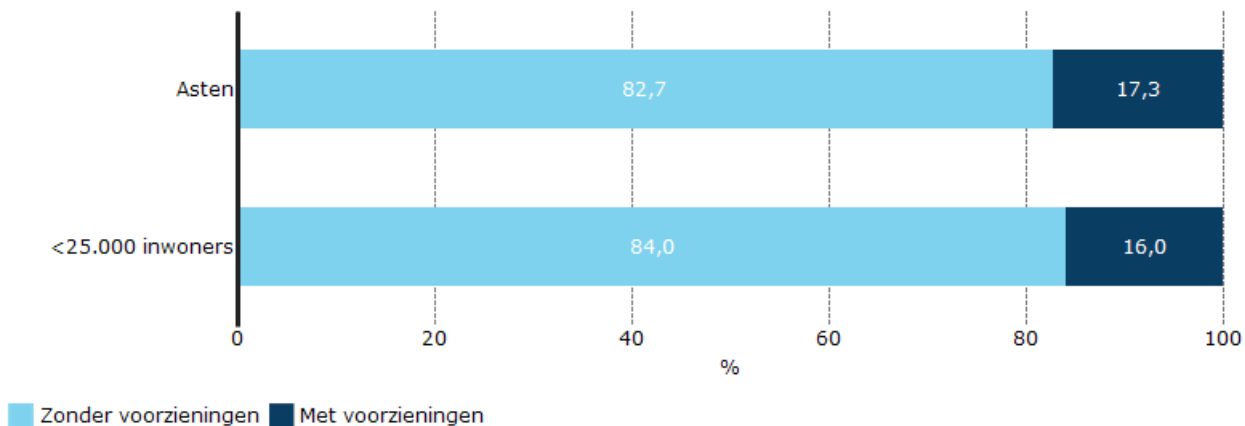
Zie voor meer informatie over de ontwikkeling van het aantal huishoudens in uw gemeente de database.

1.1 Samenstelling huishoudens

Figuur 1.1: Het aantal huishoudens in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 huishoudens), 2016.

1.2 Huishoudens met en zonder zorg en ondersteuning

Figuur 1.2: Het percentage huishoudens met en zonder zorg en ondersteuning ten opzichte van het totaal aantal huishoudens, in vergelijking met de referentiegroep (in procenten), tweede half jaar 2016.

Extra toelichting: Onder zorg en ondersteuning wordt in deze figuur verstaan de individuele voorzieningen op grond van de Wmo 2015, Wet op de Jeugdzorg en/of de Participatiewet. Informatie over collectieve (of algemene) voorzieningen is nog niet beschikbaar.

1.3 Aantal huishoudens met zorg en ondersteuning per domein

	alleen Jeugd	alleen P-wet	alleen Wmo	Jeugd en P-wet	Jeugd en Wmo	P-wet en Wmo	Jeugd, P-wet en Wmo
1 arrangement	170	110	330				
2 arrangementen	40	45	210	0	10	10	
3 arrangementen	25	20	75	0	0	10	0
4 arrangementen	0	10	50	0	0	10	0
5 arrangementen	0	0	15	0	0	0	0
6 arrangementen	0	0	30	0	0	10	0

Figuur 1.3: Het huidige aantal huishoudens met zorg en ondersteuning per domein (absoluut), tweede half jaar 2016.

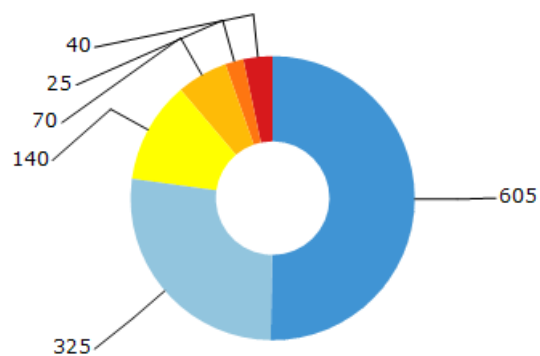
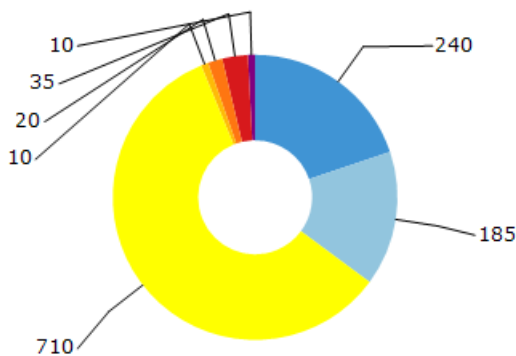
Extra toelichting: Onder zorg en ondersteuning wordt in deze figuur verstaan de individuele voorzieningen op grond van de Wmo 2015, Wet op de Jeugdzorg, de Participatiewet en/of combinaties daarvan. Informatie over collectieve (of algemene) voorzieningen is nog niet beschikbaar.

 Zie de database voor de ontwikkeling van het aantal huishoudens met ondersteuning per domein (absoluut).

1.4 Aantal huishoudens met zorg en ondersteuning per domein en per aantal voorzieningen

totalen per domein

totalen per aantal maatwerkarrangementen

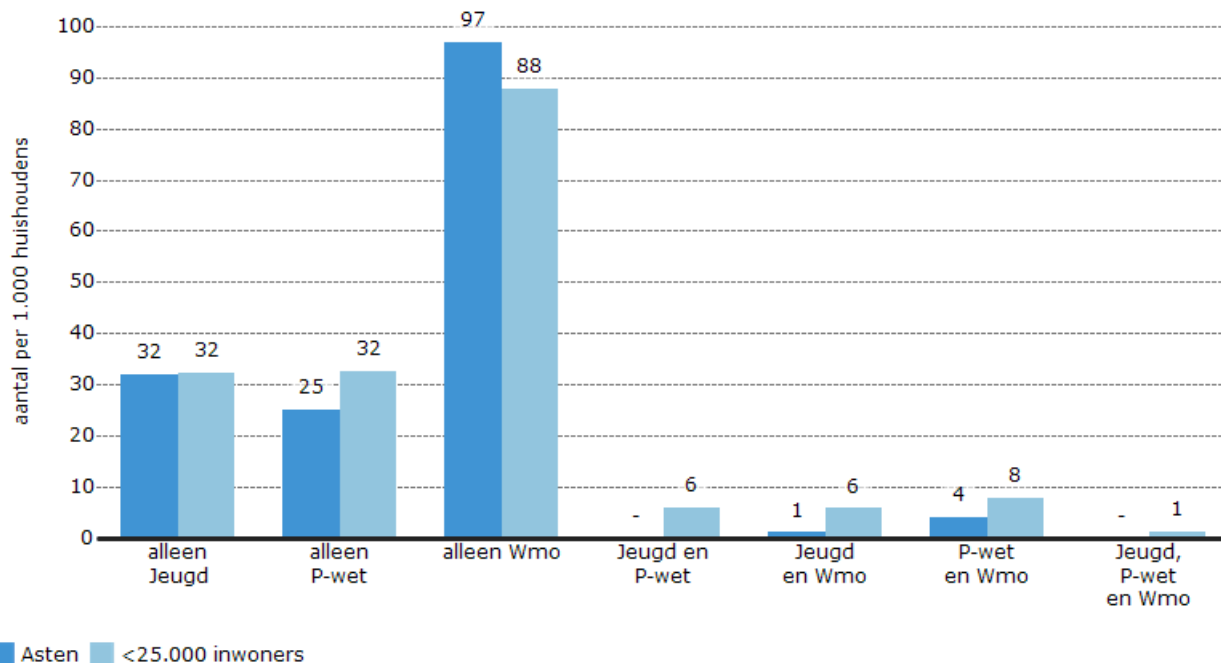

Figuur 1.4: Het huidige aantal huishoudens met zorg en ondersteuning per domein en per aantal voorzieningen (absoluut), tweede half jaar 2016.

Extra toelichting: Onder zorg en ondersteuning wordt in deze figuur verstaan de individuele voorzieningen op grond van de Wmo 2015, Wet op de Jeugdzorg, de Participatiewet en/of combinaties daarvan. Informatie over collectieve (of algemene) voorzieningen is nog niet beschikbaar.

 Zie de database voor de ontwikkeling van het aantal huishoudens met zorg en ondersteuning (absoluut).

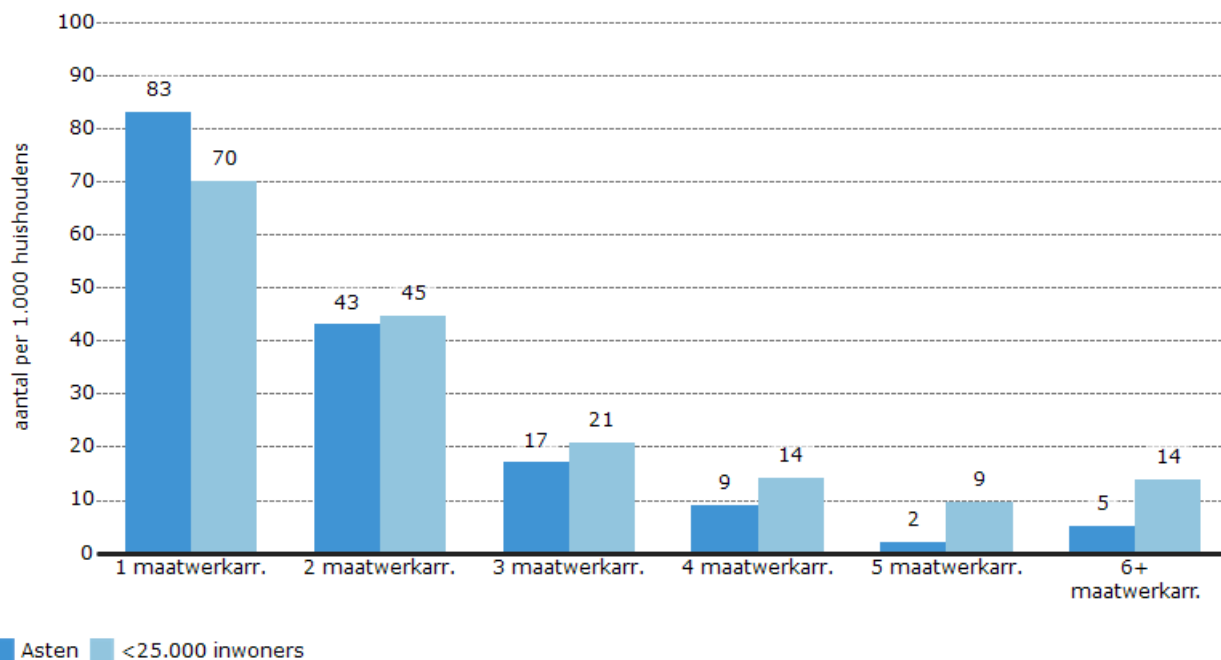
1.5 Aantal huishoudens met voorzieningen vergeleken per domein

Figuur 1.5: Het aantal huishoudens met en zonder voorzieningen in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 huishoudens), tweede half jaar 2016

 Zie de database voor de ontwikkeling van het aantal huishoudens met voorzieningen (per 1.000 huishoudens).

1.6 Aantal voorzieningen per huishouden vergeleken

Figuur 1.6: Het aantal voorzieningen per huishouden in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 huishoudens), tweede half jaar 2016

 Zie de database voor de ontwikkeling van het aantal gestapelde voorzieningen (per 1.000 huishoudens).

2. ONTWIKKELINGEN

In dit deel vindt u ontwikkelingen per domein. Deze meer specifieke informatie kunt u gebruiken om nader te onderzoeken en te bespreken in hoeverre er verschuivingen ontstaan tussen de verschillende vormen van ondersteuning. Is er bijvoorbeeld sprake van verschuivingen tussen 'zwaardere' en 'lichtere' vormen van zorg? Welke vormen van zorg zijn precies 'zwaarder' of 'lichter'? En als er sprake is van een afname van de ene vorm van ondersteuning, komt daar dan andere ondersteuning voor in de plaats?

2.1 Aantal jongeren met Jeugdzorg-trajecten

	eerste half jaar 2015	tweede half jaar 2015	eerste half jaar 2016	tweede half jaar 2016
Jeugdhulp				
zonder verblijf	275	285	300	250
met verblijf	25	25	20	20
Jeugdbescherming	15	15	15	15
Jeugdreclassering	-	10	10	10

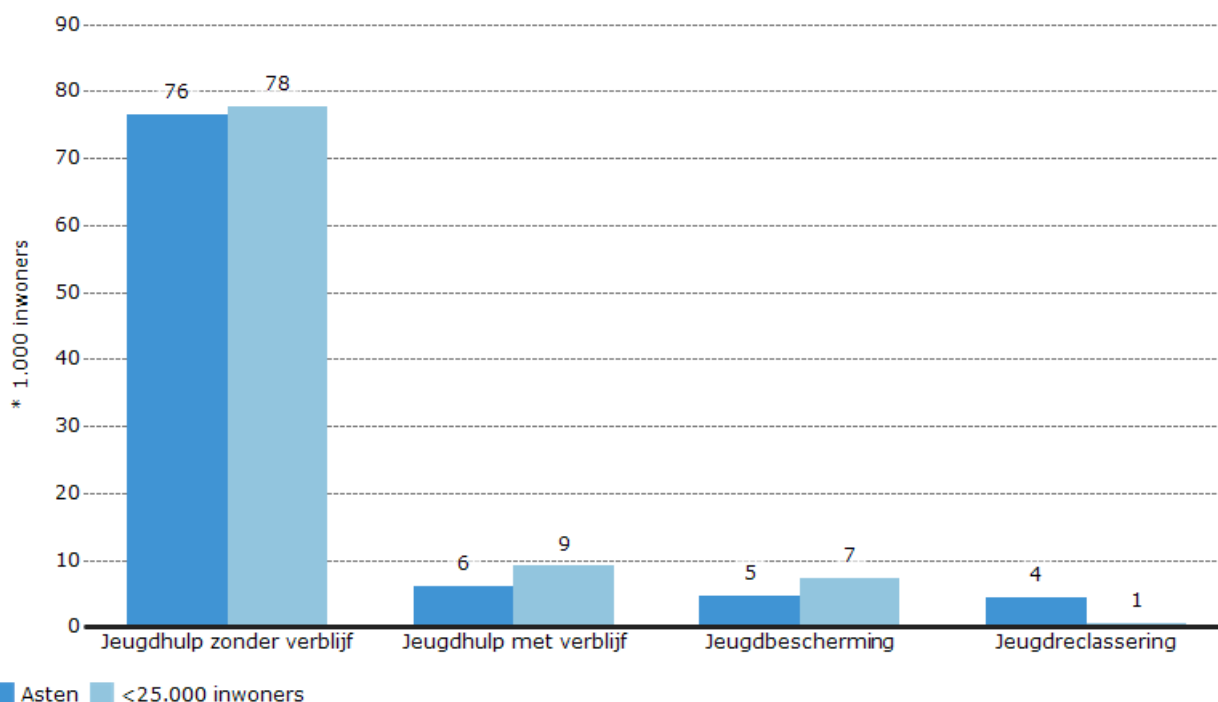
Figuur 2.1: Ontwikkeling van het aantal jongeren per soort Jeugdzorg-trajecten (absoluut). Jongeren tot 18 jaar komen in aanmerking voor jeugdhulp en jeugdbescherming. Jongeren van 12 tot 23 jaar kunnen jeugdreclassering krijgen.

Extra toelichting: veel jeugdzorgtrajecten lopen aan het einde van een kalenderjaar af. Dit kan van invloed zijn op de eventuele verschillen tussen de halve jaren.

Zie voor meer informatie (bijvoorbeeld over de totalen per jaar) de database.

2.2 Aantal jongeren met Jeugdzorg-trajecten vergeleken

Figuur 2.2: Jongeren met Jeugdzorg-trajecten in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 jongeren). De cijfers van jeugdhulp en jeugdbescherming zijn ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdreclassering is ten opzichte van het aantal jongeren van 12 tot 23 jaar, tweede half jaar 2016.

2.3 Aantal inwoners met Wmo-voorzieningen

	eerste half jaar 2015	tweede half jaar 2015	eerste half jaar 2016	tweede half jaar 2016
Ondersteuning thuis				150
Hulp bij het huishouden				335
Verblijf en opvang				0
Hulpmiddelen en diensten				615
Totaal				855

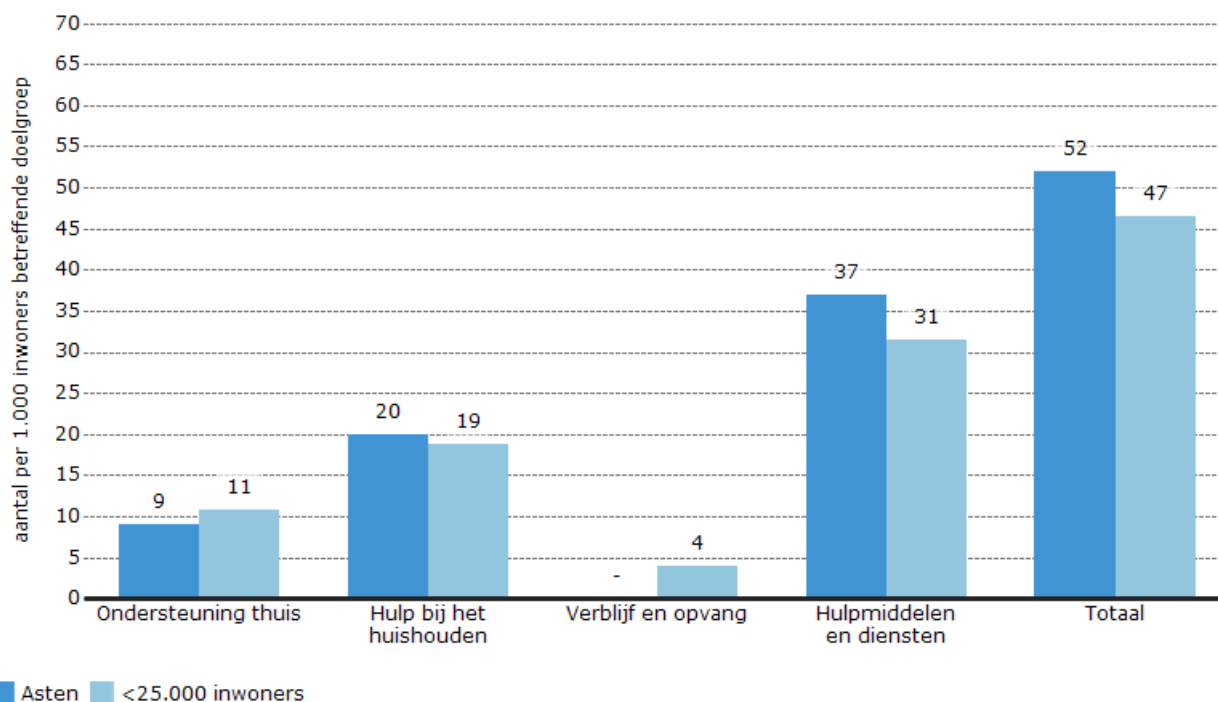
Figuur 2.3: Ontwikkeling van het aantal inwoners per soort Wmo-voorzieningen (absoluut).

Zie voor meer informatie (bijvoorbeeld over de totalen per jaar) de database.

Extra toelichting: Inwoners kunnen gebruik maken van meerdere voorzieningen. Per categorie wordt een inwoner slechts één keer meegeteld, ook als de inwoner gebruik maakt van meerdere voorzieningen binnen die categorie (bijvoorbeeld een rolstoel en een vervoervoorziening). Maakt een inwoner gebruik van voorzieningen uit verschillende categorieën (bijvoorbeeld dagbesteding en hulp in het huishouden) dan telt de inwoner in beide categorieën mee. In het totaal telt elke inwoner slechts één keer mee. Het totaal aantal inwoners met een voorziening kan dus afwijken van de opgetelde totalen per categorie. Zie het [aanleverprotocol](#) voor meer informatie over de verdeling van voorzieningen over de vier categorieën.

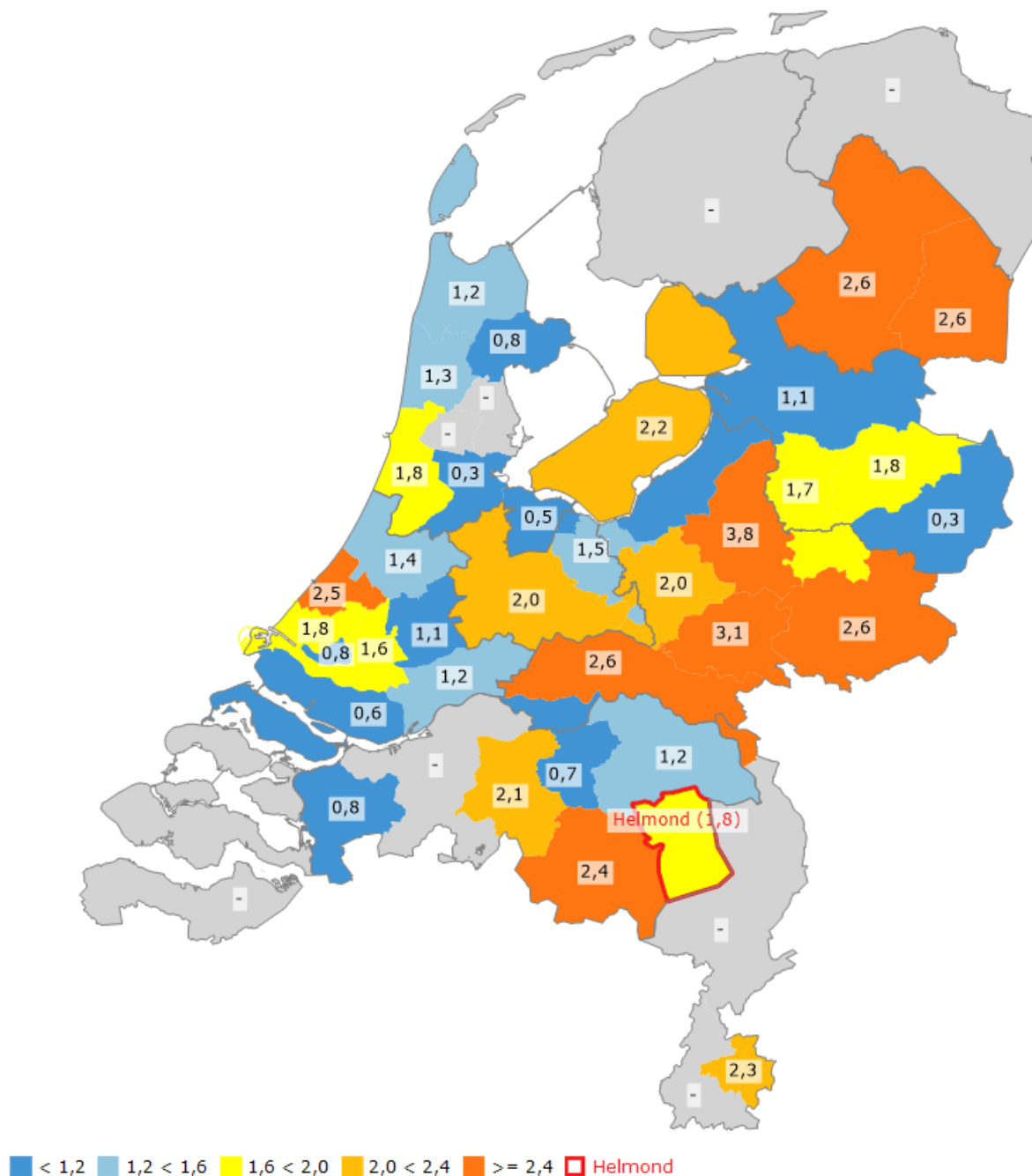
2.4 Huidige aantal inwoners met Wmo-voorzieningen vergeleken

Figuur 2.4: Huidige aantal inwoners met Wmo-voorzieningen in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 inwoners), tweede half jaar 2016.

2.5 Huidige aantal inwoners in beschermd wonen per regio

De gemeente Asten behoort tot de beschermd wonen-regio Helmond. Deze regio telt 380 inwoners in beschermd wonen. Dat zijn 1,8 mensen op 1.000 inwoners. Gemiddeld in alle regio's wonen 1,7 mensen op de 1.000 inwoners in beschermd wonen.

Figuur 2.5: Huidige aantal inwoners in beschermd wonen in vergelijking met de andere regio's voor beschermd wonen (per 1.000 inwoners).

Extra toelichting: De uitvoering van beschermd wonen is belegd bij een aantal centrumgemeenten die voor alle inwoners in een regio de benodigde ondersteuning regelen. In 2016 leverden de centrumgemeenten de informatie over beschermd wonen voor het eerst apart van de overige Wmo-voorzieningen aan. Het is dan ook nog niet mogelijk om een ontwikkeling in de tijd te laten zien.

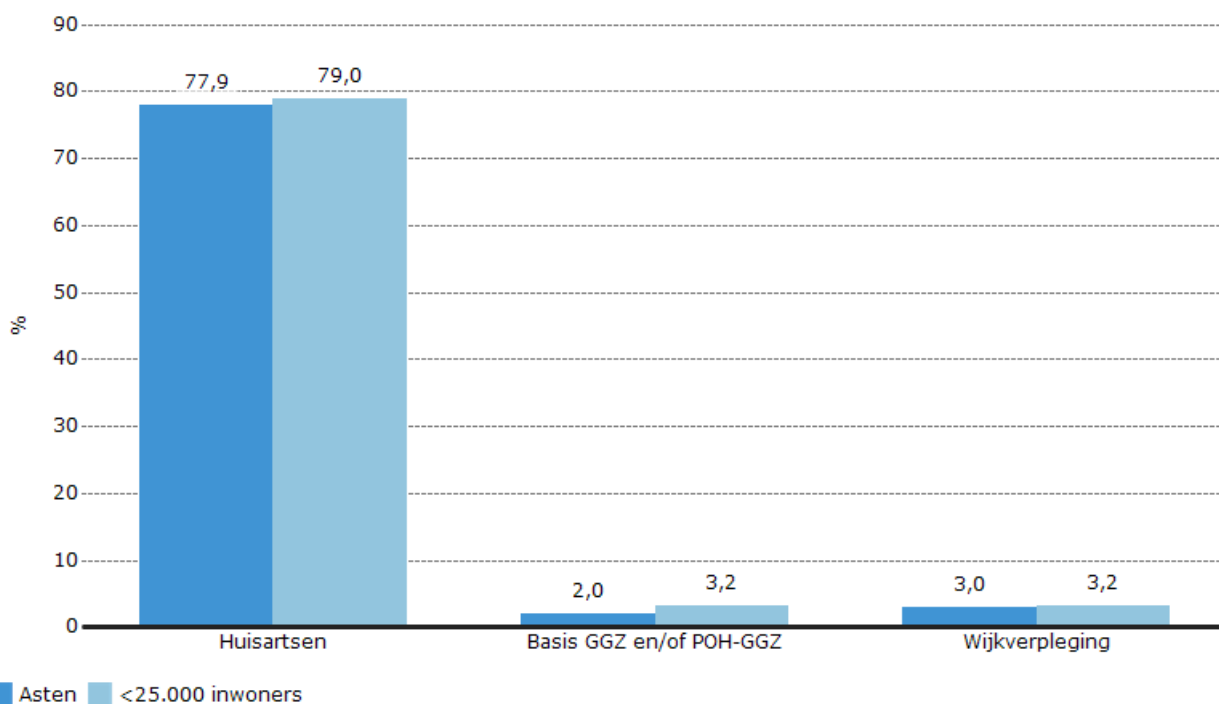
2.6 Percentage inwoners met eerstelijnszorg¹

	2014	2015
Huisartsen	78,7	77,9
Basis GGZ en/of POH-GGZ	2,2	2,0
Wijkverpleging	0,0	3,0

Figuur 2.6: Percentage inwoners met eerstelijnszorg per soort zorg: huisartsenzorg, basis Geestelijke Gezondheids Zorg/Praktijkondersteuning Huisarts Geestelijke Gezondheidszorg en wijkverpleging.

Extra toelichting: Eerstelijnszorg is zorg waar inwoners in feite zelf zonder verwijzing naartoe kunnen gaan. Dit kan behandeling zijn door de huisarts, de praktijkondersteuner GGZ, tandarts, fysiotherapeut, maatschappelijk werker of wijkverpleegkundige. De praktijkondersteuner GGZ signaleert, diagnosticeert, interenieert en ondersteunt bij psychische problemen in samenwerking met de huisarts.

2.7 Huidige percentage inwoners met eerstelijnszorg vergeleken

Figuur 2.7: Percentage inwoners met eerstelijnszorg in vergelijking met de referentiegroep, 2015.

2.8 Aantal inwoners met een bijstandsuitkering (Participatiewet)

	eerste half jaar 2015	tweede half jaar 2015	eerste half jaar 2016	tweede half jaar 2016
Bijstandsuitkeringen	230	240	250	250
Bijstand gerelateerde uitkering tot AOW-leeftijd	220	230	240	240
Bijstand gerelateerde uitkering vanaf AOW-leeftijd	10	10	10	10

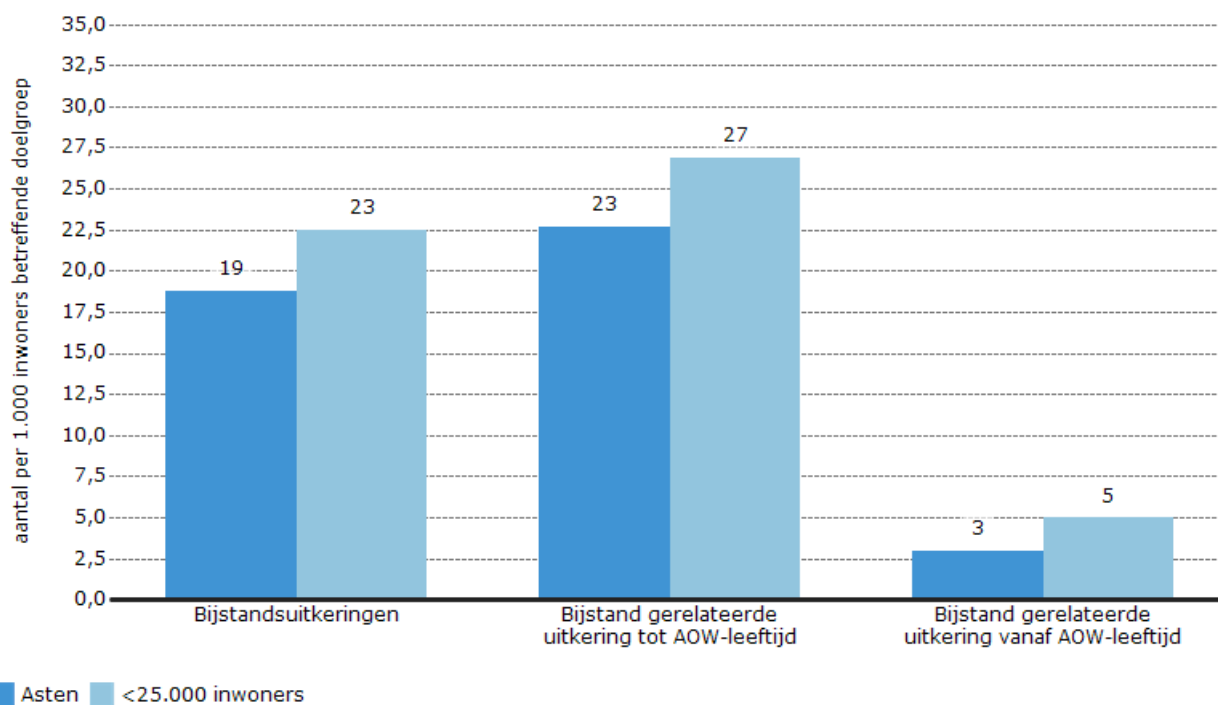
Figuur 2.8: Ontwikkeling van het aantal inwoners met een bijstandsuitkering op grond van de Participatiewet (absoluut).

Zie voor meer informatie (bijvoorbeeld over de totalen per jaar) de database.

Extra toelichting: Bijstand gerelateerde uitkeringen tot de AOW-leeftijd zijn bijvoorbeeld de bijstandsuitkering voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en/of - gewezen zelfstandigen (IOAZ). Bijstand gerelateerde uitkeringen vanaf de AOW-leeftijd is bijvoorbeeld de aanvullende inkomensvoorziening voor ouderen (AIO).

2.9 Aantal inwoners met een bijstandsuitkering (Participatiewet) vergeleken

Figuur 2.9: Aantal inwoners met bijstandsuitkeringen op grond van de Participatiewet in vergelijking met de referentiegroep. Bijstandsuitkeringen per 1.000 inwoners 18 jaar en ouder, uitkeringen tot de AOW-leeftijd per 1.000 inwoners tussen 15-64 jaar, uitkeringen vanaf AOW-leeftijd per 1.000 inwoners van 65 jaar en ouder, tweede half jaar 2016.

2.10 Aantal inwoners met een re-integratievoorziening

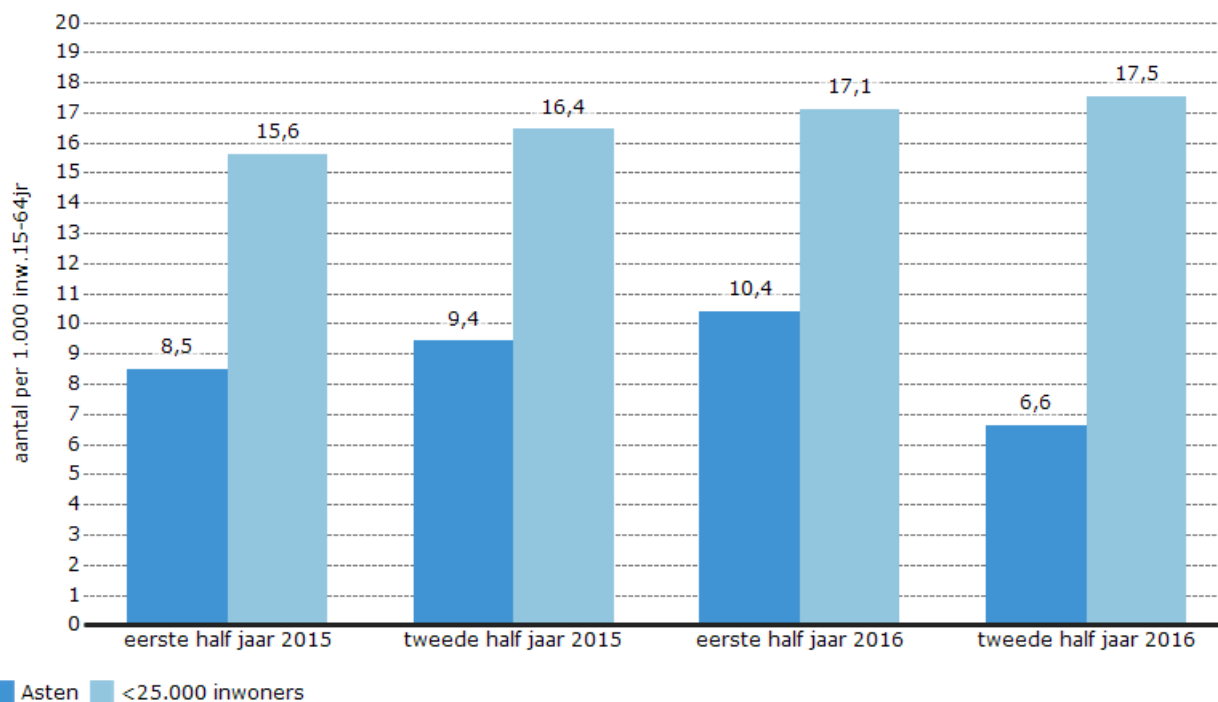
	eerste half jaar 2015	tweede half jaar 2015	eerste half jaar 2016	tweede half jaar 2016
Totaal	90	100	110	70

Figuur 2.10: Ontwikkeling van het aantal inwoners met een re-integratievoorziening op grond van de Participatiewet (absoluut).

Zie de database voor meer informatie over de verschillende soorten re-integratievoorzieningen.

2.11 Huidige aantal inwoners met een re-integratievoorziening vergeleken

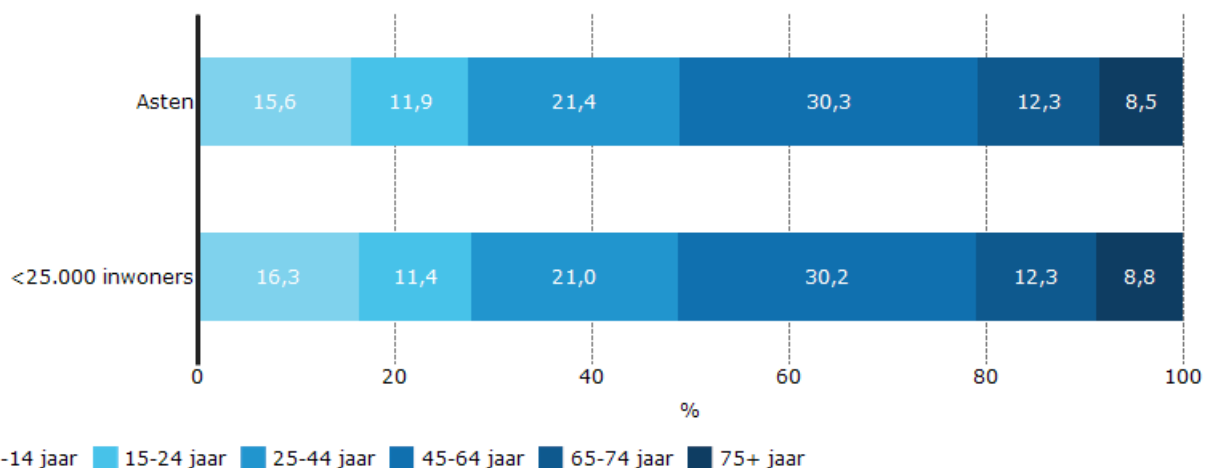

Figuur 2.11: Huidige aantal inwoners met re-integratievoorzieningen in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 inwoners 15-64 jaar).

3. UITGANGSPOSITIE

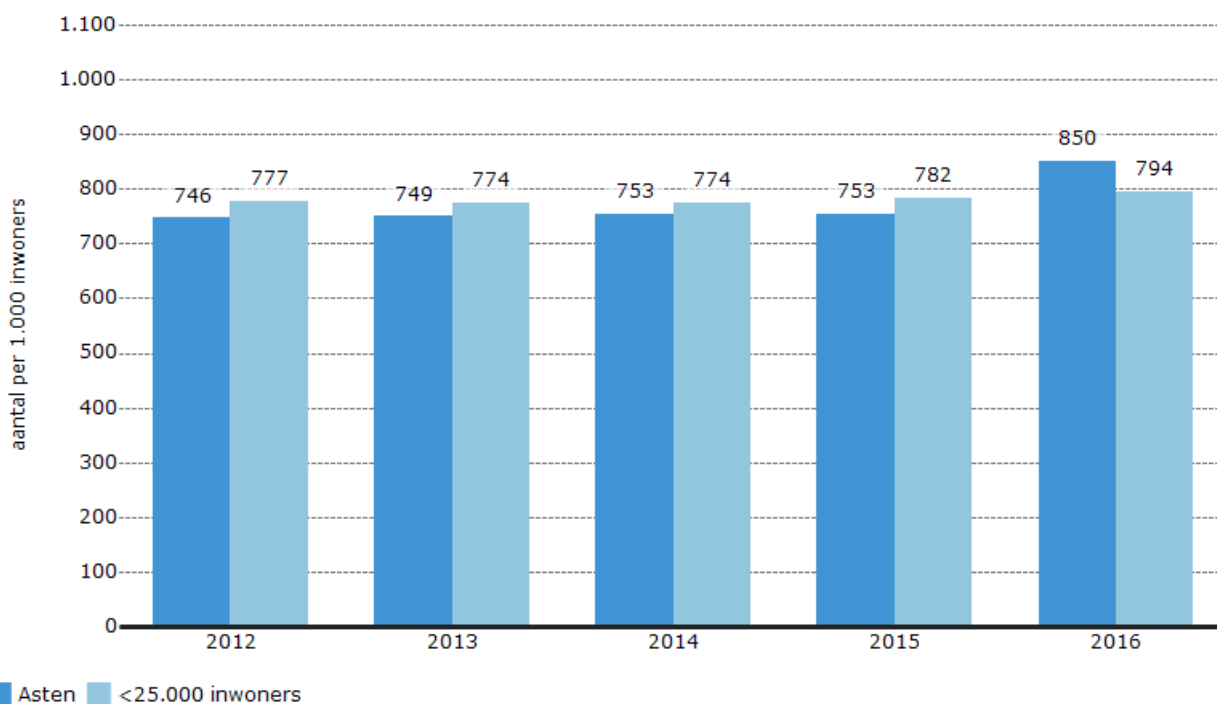
In elke gemeente is de situatie anders. Zo wonen er veel ouderen of juist meer jongeren. Zijn er veel mantelzorgers die kunnen bijdragen of minder mantelzorgers. In dit deel ziet u een aantal van dit soort indicatoren die van invloed kunnen zijn op de benodigde ondersteuning.

3.1 Leeftijdsopbouw

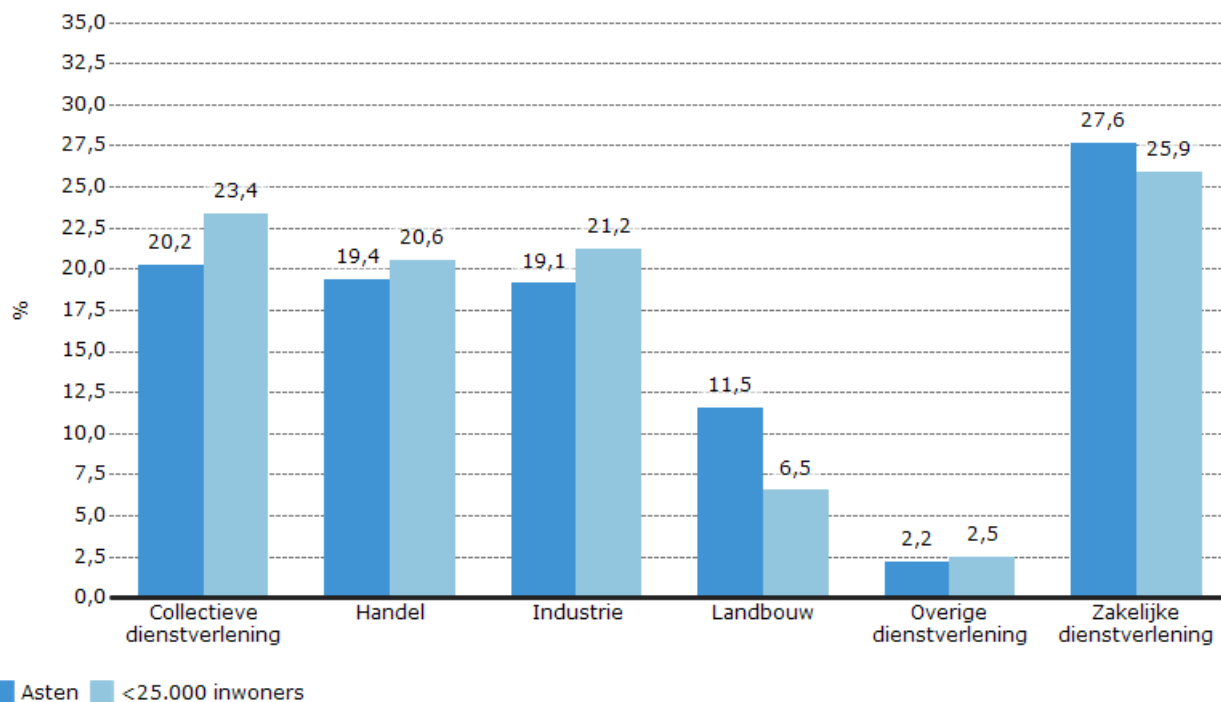
Figuur 3.1: Leeftijdsopbouw van de inwoners in vergelijking met de referentiegroep (in procenten), 2017.

3.2 Werkzame beroepsbevolking

Figuur 3.2: Werkzame beroepsbevolking in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 inwoners 15-65 jaar).

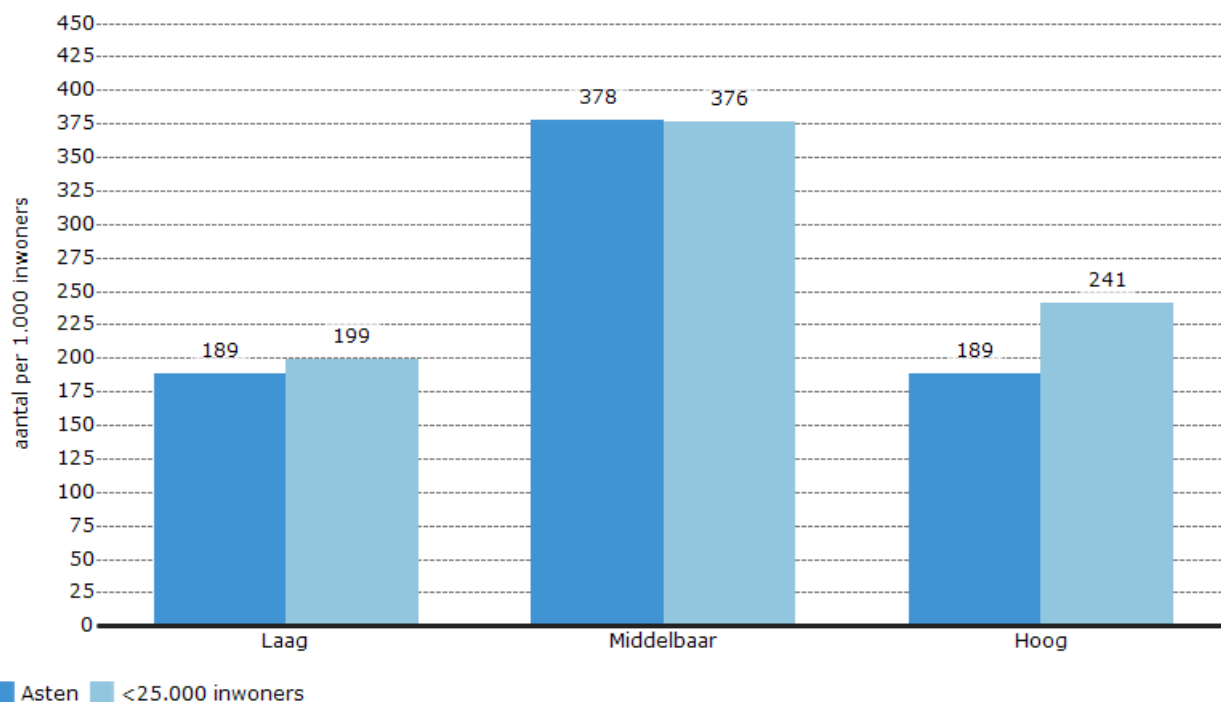
3.3 Sectoren waarin mensen werkzaam zijn

Figuur 3.3: Banen naar sector in vergelijking met de referentiegroep (in procenten), 2016.

3.4 Opleidingsniveau beroepsbevolking

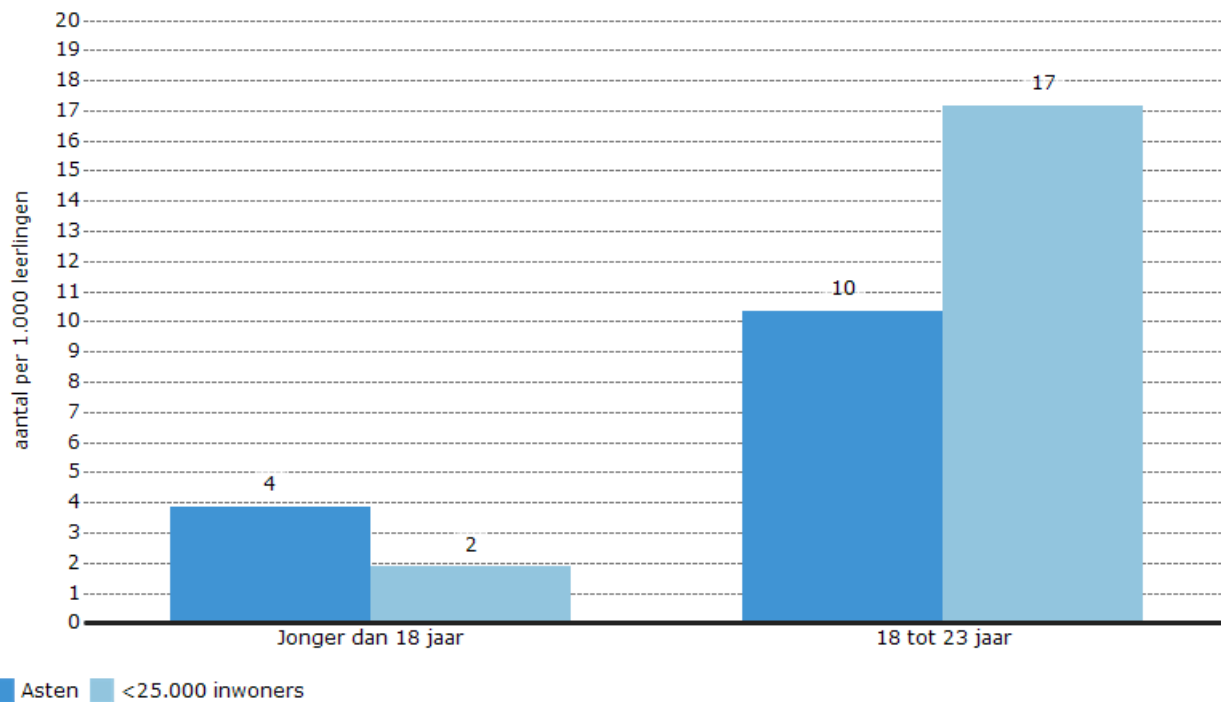
Per 1.000 inwoners van 15-65 jaar behoren er in de gemeente Asten 850 mensen tot de beroepsbevolking. De onderstaande figuur toont deze beroepsbevolking per 1.000 inwoners van 15-65 jaar naar opleidingsniveau. Van een deel van de werkzame beroepsbevolking is het opleidingsniveau onbekend.

Figuur 3.4: Opleidingsniveau van de beroepsbevolking in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 inwoners 15-65 jaar), 2016.

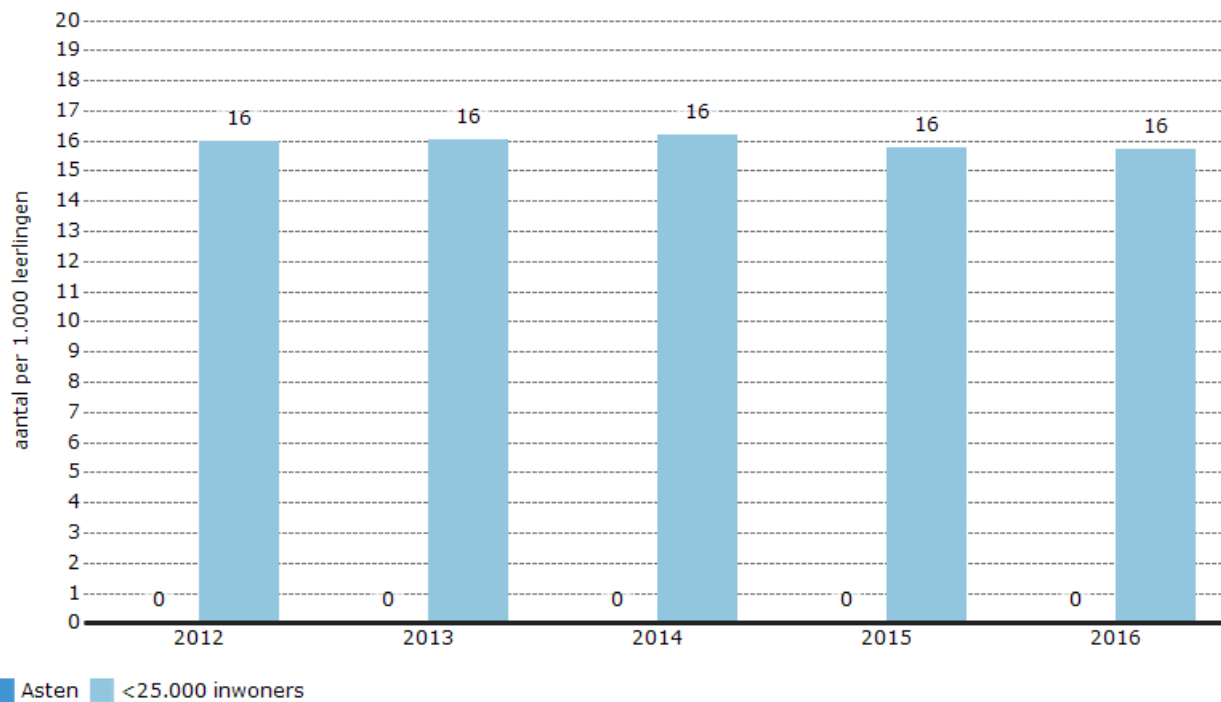
Hieronder vindt u een aantal indicatoren die goede voorspellers blijken te zijn voor het toekomstig gebruik van jeugdzorg:

3.5 Voortijdig schoolverlaters²

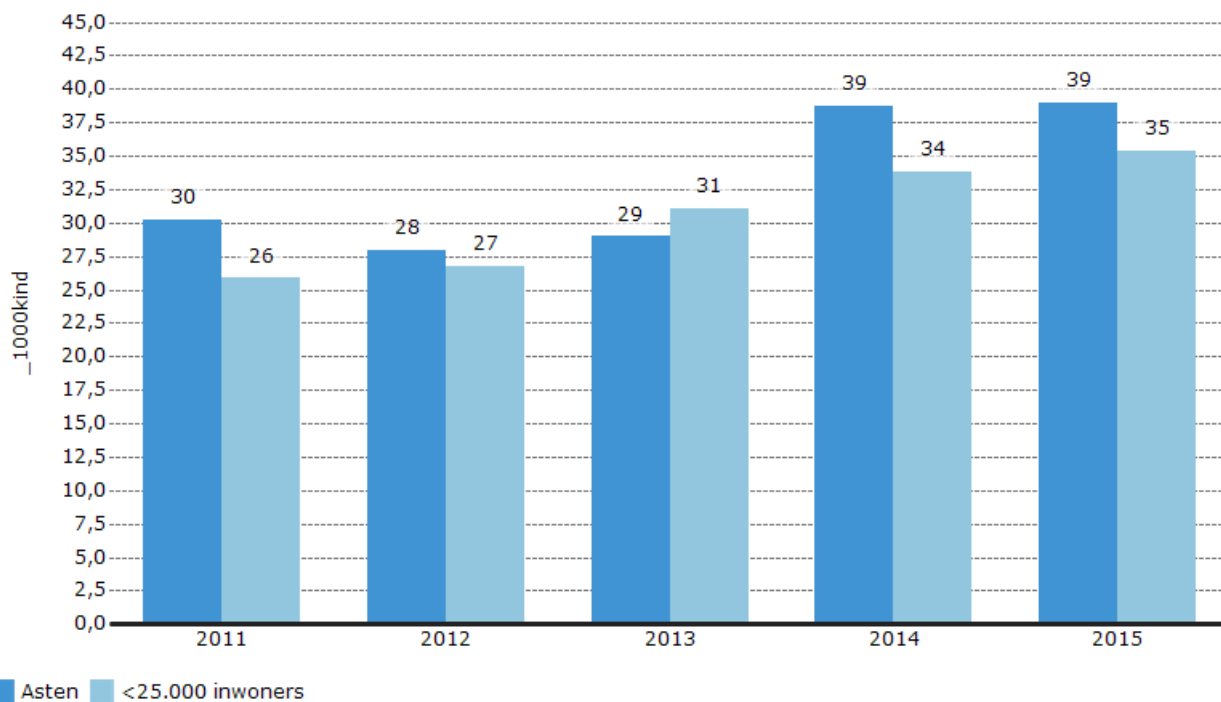
Figuur 3.5: Voortijdig schoolverlaters totaal (voortgezet onderwijs + MBO) in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 leerlingen betreffende doelgroep), 2016.

3.6 Leerlingen op speciaal onderwijs³

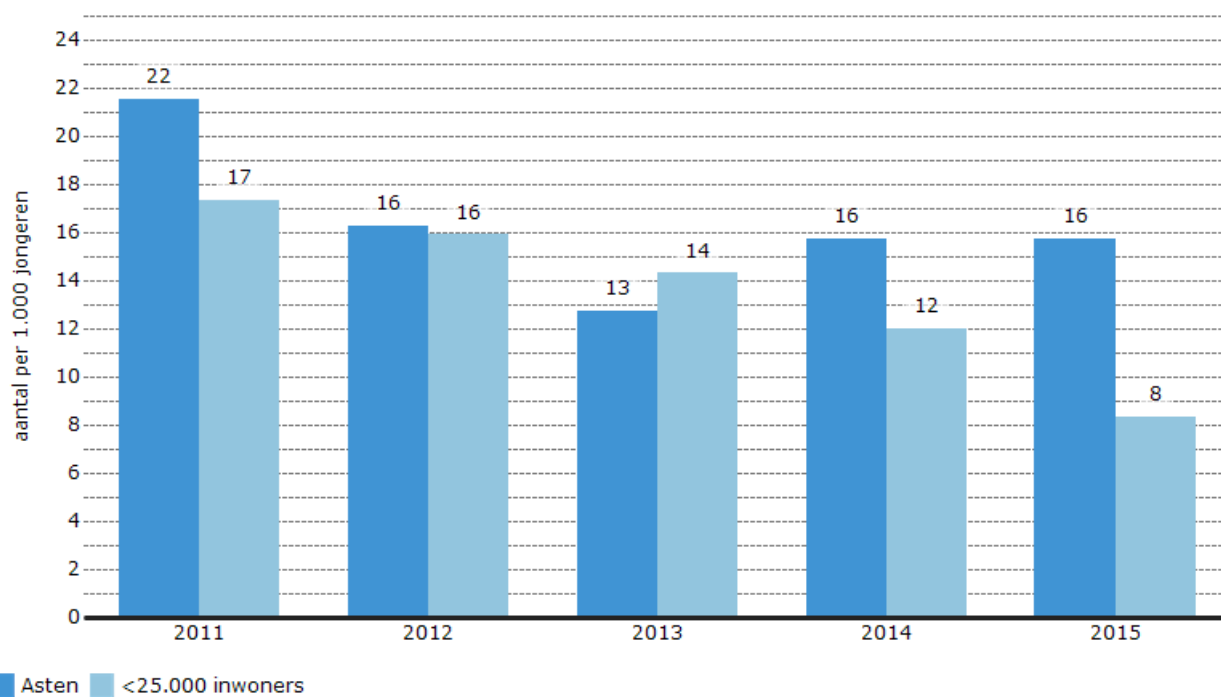
Figuur 3.6: Aantal leerlingen op het speciaal onderwijs in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 leerlingen 4-19 jaar).

3.7 Kinderen opgroeiend in armoede⁴

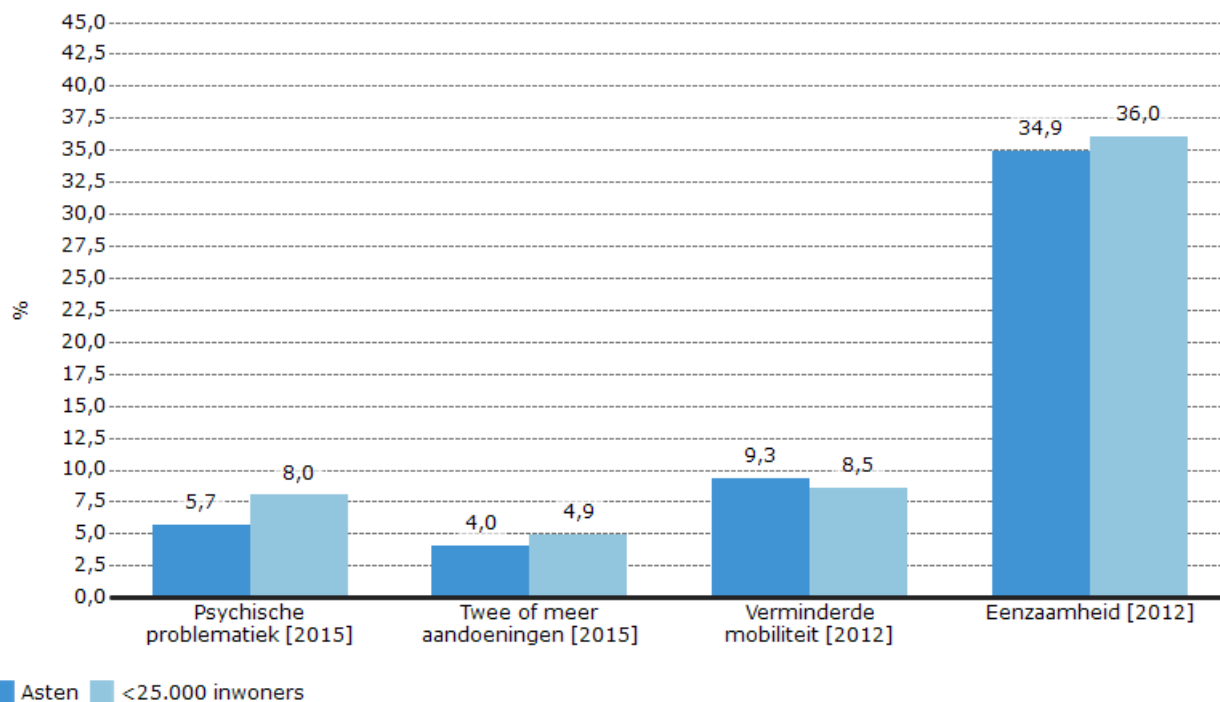
Figuur 3.7: Kinderen in huishoudens met bijstand in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 kinderen 0-17 jaar).

3.8 Jeugdcriminaliteit⁵

Figuur 3.8: Het aantal jeugdigen dat een delict heeft gepleegd, waarvoor ze door de politie als verdachte zijn gehoord en van wie de zaak door het Openbaar Ministerie is afgehandeld, in vergelijking met de referentiegroep (per 1.000 jongeren 12-21 jaar).

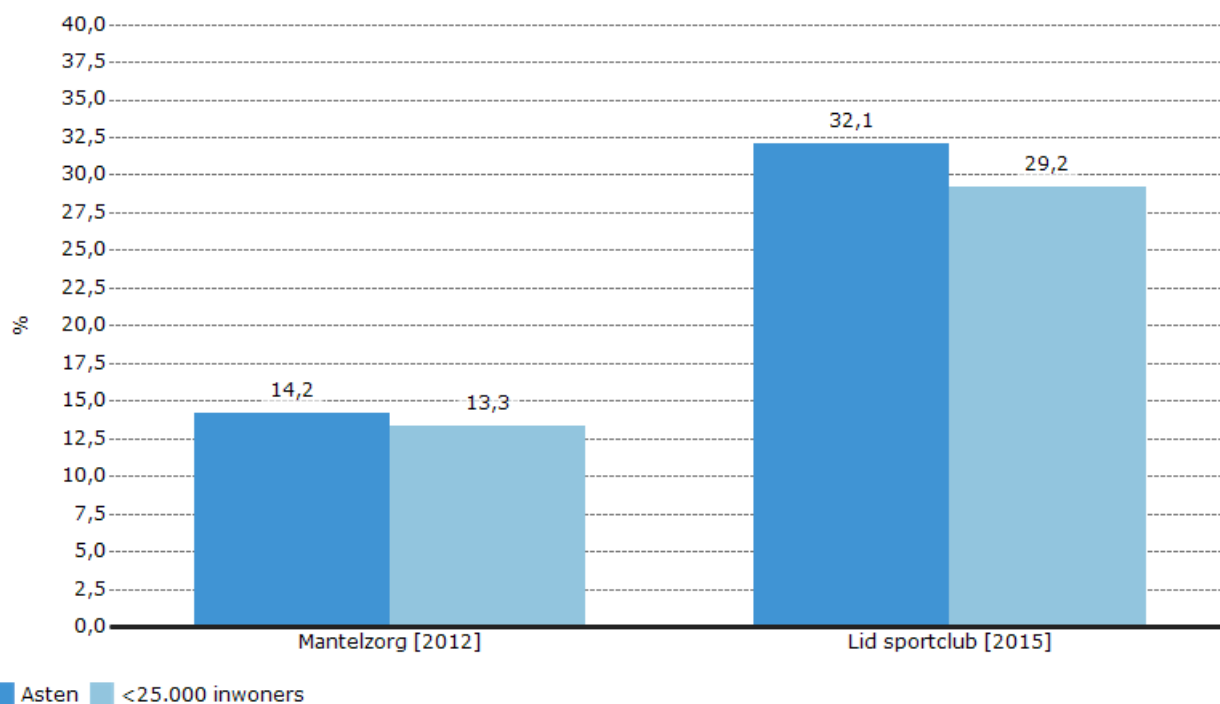
3.9 Kwetsbaarheid

Figuur 3.9: Een aantal indicatoren die iets zeggen over de mate van kwetsbaarheid van inwoners (van 18 jaar en ouder) in uw gemeente, in vergelijking met de referentiegroep. Op basis van de meest recente informatie. Zie voor de omschrijving van de variabelen onderstaande tabel.

Extra toelichting: Deze indicatoren zijn gebaseerd op de gezondheidsmonitor van GGD GHOR. Zie [hier](#) voor meer informatie over gezondheid in het sociaal domein. De eerste twee indicatoren zijn afkomstig van Vektis, het business intelligence centrum voor de zorg.

3.10 Samenkracht

Figuur 3.10: Een aantal indicatoren die iets zeggen over de mate van samenkracht in uw gemeente, in vergelijking met de referentiegroep. Op basis van de meest recente informatie. Zie voor de omschrijving van de variabelen onderstaande tabel.

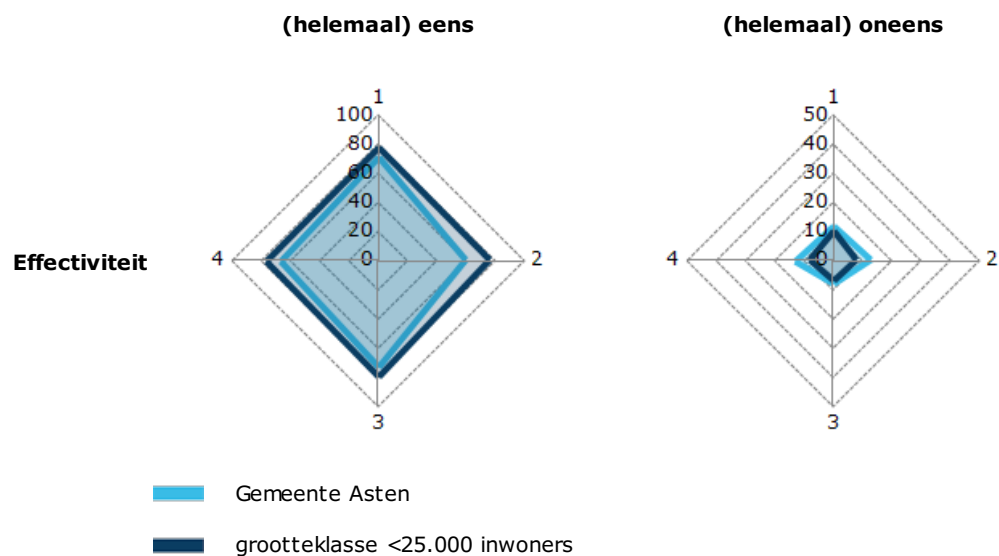
4. RESULTATEN

Het is niet eenvoudig de maatschappelijke effecten van de verschillende inspanningen in het sociaal domein in kaart te brengen. In dit hoofdstuk vindt u een aantal indicatoren die een indruk geven van de bereikte resultaten.

4.1 Ervaren effectiviteit Wmo-ondersteuning vergeleken

In de verplichte jaarlijkse Wmo-cliëntervaringsonderzoeken geven een viertal vragen⁶ een indruk van de ervaren effectiviteit van de ondersteuning. [Hier](#) vindt u meer informatie over de Wmo-cliëntervaringsonderzoeken.

1. **Aansluiten op behoefte** (De ondersteuning die ik krijg past bij mijn hulpvraag)
2. **Eigenregie** (Door de ondersteuning die ik krijg, kan ik beter de dingen doen die ik wil)
3. **Zelfredzaamheid** (Door de ondersteuning die ik krijg kan ik mij beter redden)
4. **Kwaliteit van leven** (Door de ondersteuning die ik krijg heb ik een betere kwaliteit van leven)

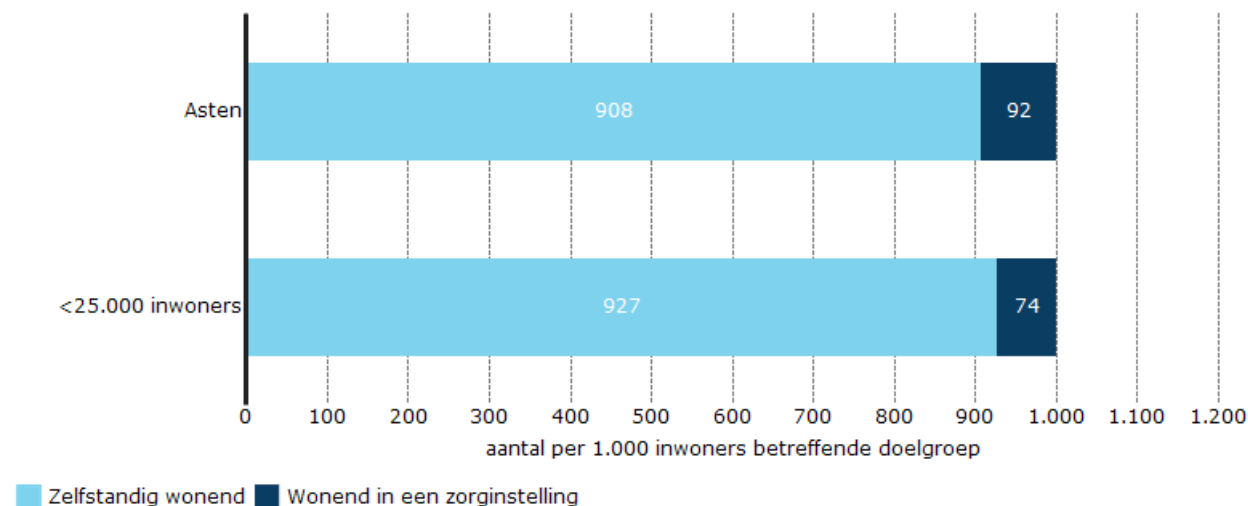
Figuur 4.1: Percentage Wmo-cliënten dat in het cliëntervaringsonderzoek van 2016 aangaf het (helemaal) eens en (helemaal) oneens te zijn met de bevraagde stellingen in vergelijking met de referentiegroep.

Zie de database voor de overige vragen uit het cliëntervaringsonderzoek Wmo.

4.2 Inwoners van 75 jaar en ouder die niet in een zorginstelling verblijven

Op 1 januari 2016 wonen in gemeente Asten 1.363 inwoners van 75 jaar en ouder. Daarvan verblijven er 130 in een zorginstelling.

Figuur 4.2: Het aantal inwoners van 75 jaar en ouder die niet in een zorginstelling verblijven

4.3 Inwoners met beëindigde Wmo-voorzieningen naar reden

	tweede half jaar 2016
Overlijden	30
Cliënt wil zorg/ondersteuning (nog) niet	0
Overplaatsing	0
Aanbieder kan zorg/ondersteuning nog niet leveren	0
Levering beëindigd - toewijzing sluiten	60
Levering beëindigd - toewijzing aanhouden	15
Overdracht toewijzing	10
Verhuizing naar een andere gemeente	10
Voorzetting ondersteuning in soc.basisond.	0
Voorzetting in zorgverzekeringswet (ZVW)	0
Voorzetting in wet langdurige zorg (WLZ)	0
Totaal exclusief reden onbekend	110

Figuur 4.3: Inwoners met een beëindigde Wmo-voorziening naar reden van beëindiging (absoluut).

4.4 Inwoners met beëindigde Jeugdzorg-voorzieningen naar reden

	eerste half jaar 2015	tweede half jaar 2015	eerste half jaar 2016	tweede half jaar 2016
Beëindigd volgens plan	40	140	50	110
Voortijdig afgesloten totaal	-	10	10	-
waarvan in overeenstemming	-	-	-	-
waarvan eenzijdig door cliënt	-	-	-	-
waarvan eenzijdig door aanbieder	-	-	-	-
waarvan wegens externe omstandigheden	-	-	-	-

Figuur 4.4: Inwoners met een beëindigde Jeugdzorg-voorziening naar reden van beëindiging (absoluut).

Extra toelichting: veel jeugdzorgtrajecten lopen aan het einde van een kalenderjaar af. Dit kan van invloed zijn op de eventuele verschillen tussen de halve jaren.

4.5 Herhaald beroep op Jeugdzorg

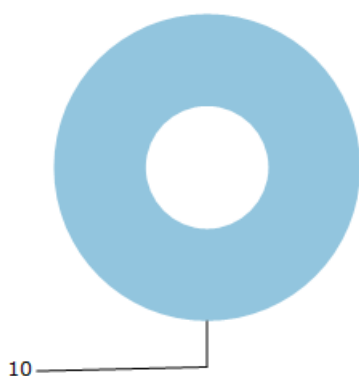
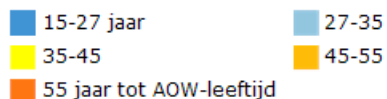
	eerste half jaar 2015	tweede half jaar 2015	eerste half jaar 2016	tweede half jaar 2016
Jeugdbescherming	70	-	30	20
Jeugdreclassering	10	-	15	-

Figuur 4.5: Herhaald beroep op Jeugdzorg in de jeugdzorgregio Zuidoost-Brabant

Extra toelichting: Cijfers over het herhaald beroep op Jeugdhulp komen in het najaar van 2017 beschikbaar.

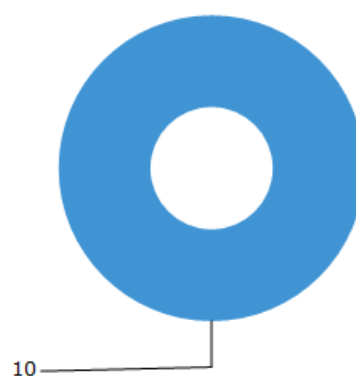
4.6 Startende banen na re-integratievoorziening naar leeftijd en duur uitkering

naar leeftijd

Totaal: 10

naar duur uitkering

Totaal: 10

Figuur 4.6: Het aantal mensen dat na een re-integratievoorziening is gestart met een baan, naar leeftijd en duur van de uitkering, eerste half jaar 2016.

5. KOSTEN

Voor een goed beeld van de behaalde resultaten in het sociaal domein is ook inzicht in de gemeentelijke uitgaven (kosten) nodig. De uitvraag en presentatie van de begrootte en gerealiseerde kosten ten behoeve van de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein bevindt zich op dit moment in de pilot-fase. Ongeveer een kwart van de gemeenten levert de informatie aan. Het is daarom niet raadzaam de situatie in uw gemeente op het gebied van kosten te vergelijken met andere gemeenten.

Voor een deel overlapt de uitgevraagde informatie met reeds beschikbare IV3-informatie. In 2017 wordt opnieuw onderzocht in hoeverre de beschikbare IV3-informatie voorziet in de informatiebehoefte in het kader van de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein en kan worden hergebruikt. Ook wordt onderzocht of informatie over de kosten in het kader van Participatiewet kan worden opgenomen.

Sociale Basisondersteuning Wmo en Jeugdzorg

Eén van de doelstellingen van de transformatie is dat gemeenten, zorgaanbieders en inwoners ondersteuning dichtbij en laagdrempelig aanbieden. Dit om samenkracht, preventie, vroegsignalering en de-medicalisering te stimuleren. Voor deze vorm van ondersteuning wordt over het algemeen geen individuele beschikking afgegeven.

De gerealiseerde kosten voor sociale basisondersteuning geven een indicatie van de uitgaven van gemeenten voor deze vorm van ondersteuning, exclusief uitvoeringskosten.

	Gerealiseerde kosten eerste half jaar 2016	Gerealiseerde kosten tweede half jaar 2016
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugdzorg		1.354
Eerstelijnsloket Wmo en Jeugdzorg		764
Totaal Sociale basisondersteuning		2.117

Figuur 5.1: Gerealiseerde kosten Sociale basisondersteuning in duizend euro's (absoluut).

Wmo-maatwerkvoorzieningen

Op grond van de Wet mo 2015 kennen gemeenten op de individuele situatie afgestemde ondersteuning toe zodat inwoners langer zelfstandig en actief kunnen leven. De begrootte en gerealiseerde kosten voor Wmo-maatwerkvoorzieningen geven een indicatie van de uitgaven van gemeenten voor deze vorm van ondersteuning, exclusief uitvoeringskosten.

	Begrootte kosten eerste half jaar 2016	Begrootte kosten tweede half jaar 2016	Gerealiseerde kosten eerste half jaar 2016	Gerealiseerde kosten tweede half jaar 2016
Hulp bij het huishouden	-	-	-	375
Ondersteuning thuis	-	-	-	476
Hulpmiddelen en diensten	-	-	-	208
Verblijf en opvang ⁷	-	-	-	-
Totaal Wmo-maatwerk	-	-	-	1.059

Figuur 5.2: Begrootte en gerealiseerde kosten Wmo-maatwerkvoorzieningen in duizend euro's (absoluut).

Jeugdzorg

Op grond van de Wet op de Jeugdzorg kennen gemeenten op de individuele situatie afgestemde ondersteuning toe zodat jongeren veilig en gezond opgroeien. De begrootte en gerealiseerde kosten voor Jeugdzorg geven een indicatie van de uitgaven van gemeenten voor deze vorm van ondersteuning, exclusief uitvoeringskosten.

	Begrootte kosten eerste half jaar 2016	Begrootte kosten tweede half jaar 2016	Gerealiseerde kosten eerste half jaar 2016	Gerealiseerde kosten tweede half jaar 2016
Jeugdhulp zonder verblijf- geleverd door wijkteam		-		72
Jeugdhulp zonder verblijf- niet geleverd door wijkteam		-		815
Jeugdhulp met verblijf		-		298
Kinderbeschermingsmaatregelen		-		75